

Aristotel se 335/4. vraća u Atinu i osniva vlastitu filozofsku školu u Likeju. Škola je bila poznata pod nazivom Peripatos, a njeni članovi su po običaju i u skladu sa nazivom škole šetajući gore-dole raspravljali o filozofskim problemima među kojima se estetika, kroz Aristotelovu Poetiku, pojavljuje kao dominantna disciplina i sveobuhvatna za sva filozofska istraživanja. Likej je, zaista, bio univerzitet ili naučni institut, opremljen bibliotekom i nastavnim kadrom, sa redovnim predavanjima, tako da slobodno možemo dati sebi za pravo da kažemo da je Aristotel utemeljivač i vizionar, koji je svoje veliko delo ostavio u amanet i današnjoj Evropi, koja kao što svi znamo počiva upravo na nasleđu antičke Helade.

ARISTOTELOVA ESTETIKA

2.1 POJAM LEPOG KOD ARISTOTELA

Aristotel razlikuje lepo od onog što se samo sviđa. Na primer, u jednom spisku zbirke „Problema“ on suprotstavlja pomno dopadanje estetičkom odbiru, razlučujući tako istinsku objektivnu lepotu od «lepote» koja je samo predmet poželjnosti. Isto tako, on „Metafizici“ kaže da i matematičke nauke nisu potpuno lišene lepog. Dakle, za njega lepo ne može da bude tek dopadljivo, ono što je ugodno za čula. Kod Aristotela primetan je jedan problem u razlikovanju lepote i dobra. Naime ova dva pojma kod njega su vrlo često u simbiozi ali vrlo često i oprečni jedan drugom.

Dalje objašnjenje ili određenje – i to ono koje znatno više kazuje nalazi se u „Metafizici“ u odlomku 1078a 36-b, gde Aristotel veli da „glavni oblici lepote jesu red sklad i određenost“. Upravo posedovanje ta tri svojstva dodeljuje matematici određenu dijagnostičku vrednost u odnosu na lepe predmete. Izgleda da je i sam Aristotel bio svestan toga da na tom mestu nije baš sa svim jasan, pa da zbog toga u produžetku obećava mnogo razumljivije razmatranje; međutim ispunjenje tog obećanja, ako je ono ikada ispunjeno nije u suštinskom smislu doprlo do nas. Slično tome Aristotel u „Poetici“ (Poetika – Aristotel; o pesničkom umeću 1450b 40-41; august cesarec, Zagreb 1983, strana 22) kaže da „lepota jeste u redu te da bi živo stvorenje bilo lepo, u razmeštanju njegovih delova mora biti ispoljen nekakav red, a ono samo mora da poseduje i određenu veličinu, ni suviše veliko ni suviše malo, jer Aristotel kaže da je sredina vrlina, a u krajnostima se ne može istinski spoznati lepo, to mesto bi se dakle, podudaralo, manje- više, s'određenjem koje je dato u „Metafizici“ a iz njega bi proizilazilo da je lepo objekt posmatranja a ne želje“. Zanimljivo je zabeležiti da Aristotel u „Poetici“ (1449a 32-34) za predmet komedije označava smešno koje je deo ružnog. (Smešno je „neka pogreška i rugoba koja ne donosi bol ili štetu“). To bi zančilo da se ružno može upotrebljavati u umetničkom delu u koliko je podređeno celokupnom učinku međutim, Aristotel ne razmatra izričito odnos ružnog i lepog, niti se bavi pitanjem u kojoj meri „ružno“ može postati sastavni element lepog. Kako dodaje Kant lepa umetnost svoju izuzetnost pokazuje upravo u tome što ona kao lepe opisuje i one stvari koje bi u prirodi bile ružne ili neugodne („Kritika moći suđenja“ - I. Kant BIGZ-Beograd 1975 strana 196).

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com